

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Document de ședință

A7-0164/2011

18.4.2011

RAPORT

referitor la opțiunile de politică în perspectiva unui drept contractual european
pentru consumatori și întreprinderi
(2011/2013(INI))

Comisia pentru afaceri juridice

Raportoare: Diana Wallis

Raportor pentru aviz (*):

Hans Peter Mayer, Comisia pentru piața internă și protecția consumatorilor

(*) Procedura comisiilor asociate – articolul 50 din Regulamentul de procedură

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	13
AVIZ AL COMISIEI PENTRU PIAȚA INTERNĂ ȘI PROTECȚIA CONSUMATORILOR	18
AVIZ AL COMISIEI PENTRU AFACERI ECONOMICE ȘI MONETARE.....	24
REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE	27

(*) Procedura comisiilor asociate – articolul 50 din Regulamentul de procedură

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la opțiunile de politică în perspectiva unui drept contractual european pentru consumatori și întreprinderi (2011/2013(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere Cartea verde a Comisiei din 1 iulie 2010 privind opțiunile de politică în perspectiva unui drept european al contractelor pentru consumatori și întreprinderi (COM(2010)0348),
- având în vedere Decizia 2010/233/UE a Comisiei din 26 aprilie 2010 de înființare a Grupului de experți pentru un cadru comun de referință în domeniul dreptului european al contractelor¹,
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 11 iulie 2001 privind dreptul european al contractelor (COM(2001)0398),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 12 februarie 2003 intitulată „A more coherent European Contract Law – An Action Plan” (Un drept european al contractelor mai coerent – Plan de acțiune) (COM(2003)0068),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 11 octombrie 2004 intitulată „Dreptul european al contractelor și revizuirea acquis-ului: calea de urmat” (COM(2004)0651),
- având în vedere raportul Comisiei din 23 septembrie 2005 intitulat „First Annual Progress Report on European Contract Law and the Acquis Review” (Primul raport anual de activitate privind dreptul european al contractelor și revizuirea acquis-ului) (COM(2005)0456), precum și raportul Comisiei din 25 iulie 2007 intitulat „Al doilea raport de activitate privind cadrul comun de referință” (COM(2007)0447),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 22 octombrie 2009 privind comerțul electronic transfrontalier dintre întreprinderi și consumatori în Uniunea Europeană (COM(2009)0557),
- având în vedere Rezoluția sa din 3 septembrie 2008 referitoare la cadrul comun de referință pentru dreptul european al contractelor²,
- având în vedere Rezoluția sa din 12 decembrie 2007 privind dreptul european al contractelor³,
- având în vedere rezoluția sa din 7 septembrie 2006 privind dreptul european al

¹ JO L 105, 27.4.2010, p. 109.

² JO C 295 E, 4.12.2009, p. 31.

³ JO C 323 E, 18.12.2008, p. 364.

contractelor¹,

- având în vedere rezoluția sa din 23 martie 2006 privind dreptul european al contractelor și revizuirea acquis-ului: calea de urmat²,
 - având în vedere Rezoluțiile sale din 26 mai 1989³, 6 mai 1994⁴, 15 noiembrie 2001⁵ și 2 septembrie 2003⁶ privind acest aspect,
 - având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri juridice și avizul Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor, precum și cel al Comisiei pentru afaceri economice și monetare (A7-0164/2011),
- A. întrucât inițiativa privind dreptul contractual european, care vizează soluționarea problemelor de pe piața unică, cauzate, printre altele, și de corpusuri legislative divergente în domeniul dreptului contractual, este în discuție de mulți ani;
- B. întrucât, ca urmare a crizei financiare globale, asigurarea unui regim coerent pentru dreptul contractual european pare a fi mai importantă ca niciodată pentru realizarea întregului potențial al pieței interne și, prin urmare, pentru sprijinirea îndeplinirii obiectivelor noastre legate de Europa 2020;
- C. întrucât piața unică rămâne fragmentată, din cauza unui număr mare de factori, inclusiv din cauza neaplicării legislației existente privind piața unică;
- D. întrucât sunt necesare mai multe analize pentru a înțelege în continuare de ce piața internă rămâne fragmentată și care este cea mai bună modalitate de soluționare a acestor probleme, inclusiv de asigurare a punerii în aplicare a legislației existente;
- E. întrucât Comisia a prezentat în cartea verde menționate anterior numeroase opțiuni privind un instrument de drept contractual european care ar putea ajuta la extinderea spiritului antreprenorial și la consolidarea încrederii cetățenilor în piața unică;
- F. întrucât Grupul de experți instituit pentru a asista Comisia în pregătirea unei propuneri pentru un cadru comun de referință (CCR) și-a început activitatea, alături de masa rotundă a părților interesate;
- G. întrucât divergențele în materie de drept contractual la nivel național nu constituie singurul obstacol pentru IMM-uri și pentru consumatori cu privire la activitățile transfrontaliere, deoarece aceștia se confruntă cu alte probleme, inclusiv obstacolele de ordin lingvistic, diferențele legate de sistemele de impozitare, credibilitatea comercianților online, accesul limitat la conexiuni internet de bandă largă, competențele digitale, problemele de

¹ JO C 305 E, 14.12.2006, p. 247.

² JO C 292 E, 1.12.2006, p. 109.

³ JO C 158, 26.6.1989, p. 400.

⁴ JO C 205, 25.7.1994, p. 518.

⁵ JO 140 E, 13.6.2002, p. 538.

⁶ JO C 76 E, 25.3.2004, p. 95.

securitate, structura demografică a populației fiecărui stat membru; considerente legate de confidențialitate; gestionarea plângerilor și drepturile de proprietate intelectuală;

- H. întrucât, potrivit sondajului Comisiei din 2008, trei sferturi dintre comercianții cu amănuntul vând numai la nivel național, iar vânzările transfrontaliere au loc, adesea, numai în câteva state membre¹;
- I. întrucât este necesar să se facă o distincție între tranzacțiile transfrontaliere convenționale și comerțul electronic, domeniu în care se înregistrează o serie de probleme, costurile de tranzacționare fiind diferite; întrucât, în vederea viitoarelor evaluări de impact, este de asemenea necesară definirea precisă și cu atenție a modalității de stabilire a costurilor de tranzacționare;
- J. întrucât s-a observat faptul că aplicarea de legi străine (privind consumatorii) în cazul tranzacțiilor transfrontaliere în temeiul regulamentului Roma I² implică costuri de tranzacționare considerabile pentru întreprinderi, în special pentru IMM-uri, estimate la 15 000 de euro pe întreprindere și pe stat membru³;
- K. întrucât sunt necesare mai multe informații privind costurile de tranzacționare ca urmare a aplicării articolului 6 alineatul (2) și a articolului 4 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul Roma I, având în vedere că regulamentul Roma I a fost pus în aplicare de-abia începând cu luna decembrie 2009;
- L. întrucât astfel de costuri de tranzacționare sunt percepute ca obstacole importante pentru comerțul transfrontalier, după cum au confirmat 50 % dintre comercianții cu amănuntul din UE intervievați în anul 2011, care au declarat că armonizarea legislației aplicabile în cazul tranzacțiilor transfrontaliere în Uniunea Europeană ar produce o creștere a volumului vânzărilor transfrontaliere efectuate de aceștia, iar 41 % au declarat că nu s-ar produce nicio creștere; întrucât, în comparație, 60 % dintre comercianții cu amănuntul care operează numai la nivel național, au declarat că nivelul lor de vânzări transfrontaliere nu ar înregistra creșteri într-un mediu cu reglementări armonizate, iar 25 % au afirmat că acesta ar crește⁴,
- M. întrucât unele dintre cele mai evidente obstacole cu care se confruntă consumatorii și IMM-urile în cadrul pieței unice sunt complexitatea relațiilor contractuale, termenii și condițiile abuzive din contracte, informații neadecvate și insuficiente și procedurile ineficiente și de lungă durată;
- N. întrucât este deosebit de important ca orice inițiativă din partea UE să vină în întâmpinarea nevoilor și a preocupărilor reale, atât ale întreprinderilor, cât și ale consumatorilor; întrucât aceste preocupări includ, de asemenea, și probleme de ordin juridic/lingvistic (punerea la dispoziție a unor termeni și condiții standard pentru micile întreprinderi în toate limbile UE) și dificultăți privind executarea contractelor la nivel transfrontalier (introducerea unor măsuri autonome ale UE în domeniul dreptului procedural);

¹ Eurobarometru 224, 2008, p. 4.

² JO L 177, 4.7.2008, p. 6.

³ Federația întreprinderilor mici din Regatul Unit, Documentul de poziție privind Roma I (2007).

⁴ Flash Eurobarometer 300, 2011.

http://ec.europa.eu/consumers/strategy/docs/retailers_eurobarometer_2011_en.pdf

- O. întrucât se estimează menținerea caracterului fragmentat al pieței online: un studiu al Comisiei a relevat că 61 % dintre cele 10 964 de comenzi transfrontaliere test au eșuat iar cumpărăturile transfrontaliere par a crește șansele consumatorilor de a găsi o ofertă mai ieftină¹, precum și produse care nu sunt disponibile online la nivel național², întrucât rata de 61 % pare foarte ridicată, justificând, prin urmare, efectuarea de studii, verificări și evaluări suplimentare;
- P. întrucât armonizarea treptată nu va conduce la depășirea obstacolelor de pe piața internă rezultate din normele divergente în materie de drept contractual intern, toate măsurile adoptate în acest domeniu trebuie să se bazeze pe dovezi clare care să demonstreze că o astfel de inițiativă ar aduce o adevărată schimbare, la care nu se poate ajunge prin alte mijloace cu un caracter intruziv mai puțin pronunțat;
- Q. întrucât printr-un drept contractual european comun ar avea de câștigat consumatorii, acesta contribuind, în special, la asigurarea unor schimburi comerciale transfrontaliere mai numeroase și mai ușor accesibile în cadrul pieței interne;
- R. întrucât negocierile având ca temă Directiva privind drepturile consumatorilor² au evidențiat dificultățile și limitele abordării armonizării în domeniul legislației privind protecția consumatorilor aplicată contractelor, fără a compromite angajamentul comun pentru un standard înalt de protecție a consumatorilor în Europa;
- S. întrucât toate măsurile adoptate în domeniul dreptului contractual european coerente în raport cu Directiva privind drepturile consumatorului pe care o așteptăm, care va avea un impact semnificativ asupra conținutului unui posibil viitor instrument în domeniul dreptului contractual european; întrucât ar fi necesară monitorizarea constantă și atentă a implementării acestuia în următoarele luni în vederea definirii domeniului de aplicare al IO;
- T. întrucât orice produs final al acestui proces din domeniul dreptului contractual european trebuie să fie realist, fezabil, proporționat și bine analizat înainte de a fi modificat, dacă este cazul, și adoptat oficial de către colegiitorii europeni,
1. sprijină acțiunile menite să înlăture obstacolele care stau în calea tranzacțiilor transfrontaliere din cadrul pieței interne și consideră că, alături de alte măsuri, proiectul care vizează elaborarea unui drept contractual european ar putea fi util pentru fructificarea întregului potențial al pieței interne, aducând beneficii substanțiale din punct de vedere economic și în ceea ce privește ocuparea forței de muncă;
 2. salută dezbaterea publică referitoare la cartea verde și îndeamnă departamentele competente ale Comisiei să efectueze o analiză temeinică a rezultatului acestei consultări;
 3. subliniază importanța economică a IMM-urilor și a întreprinderilor care desfășoară activități de producție în domeniul artizanatului în economia europeană; insistă, prin urmare, asupra nevoii de a asigura că principiul „gândeți mai întâi la scară mică”, promovat

¹ COM(2009) 0557, p.3.

² Ibid, p. 5.

² COM(2008)0614.

în Actul privind întreprinderile mici, este pus în aplicare în mod corespunzător și considerat drept o prioritate în dezbaterile referitoare la inițiativele UE privind dreptul contractelor;

Natura juridică a instrumentului de drept contractual european

4. așteaptă cu interes publicarea rezultatelor activității grupului de experți în vederea clarificării domeniului de aplicare și a conținutului IO și în vederea unei dezbateri deschise și transparente cu toate părțile interesate privind modalitatea de utilizare a acestor rezultate și posibilitatea luării în considerare a unor opțiuni suplimentare de către Comisie, cu un caracter intruziv mai puțin pronunțat decât IO, în vederea facilitării activităților transfrontaliere; solicită crearea de „modele de contracte europene standard” traduse în toate limbile UE, conectate la un sistem SAL, disponibile online, care ar prezenta avantajul de a constitui o soluție mai simplă și mai eficientă din punctul de vedere al costurilor, atât pentru părțile contractante, cât și pentru Comisie;
5. se declară în favoarea opțiunii nr. 4 care prevede înființarea unui instrument opțional (IO) prin intermediul unui regulament, după clarificarea temeiului juridic; consideră că un astfel de IO ar putea fi completat cu un „set de instrumente” care ar trebui susținute printr-un acord interinstituțional;
6. consideră că certitudinea juridică și claritatea necesare pot fi asigurate numai prin forma juridică a regulamentului;
7. subliniază faptul că un regulament de înființare a unui instrument opțional (IO) de drept contractual european ar îmbunătăți funcționarea pieței interne datorită efectului direct, aducând beneficii întreprinderilor (reducerea costurilor ca rezultat al anticipării nevoii de norme care reglementează conflictul de legi), consumatorilor (certitudine juridică, încredere, un nivel ridicat al protecției consumatorilor) și sistemelor juridice ale statelor membre (nemaifiind necesară examinarea legislațiilor străine);
8. salută faptul că opțiunea aleasă ține cont în mod adecvat de principiul subsidiarității și că nu aduce atingere puterilor legislative ale statelor membre în domeniul dreptului civil și al contractelor;
9. consideră că, treptat, ar putea fi pus în aplicare un „set de instrumente”, începând ca instrument al Comisiei și fiind convertit, ulterior acordului dintre instituții, într-un instrument pentru legiuitorul Uniunii; subliniază faptul că „un set de instrumente” ar furniza susținerea și cadrul juridic necesare, pe baza cărora ar putea opera IO și condițiile și termenii contractuali standard; acest set trebuind să se bazeze pe o evaluare a normelor naționale obligatorii în domeniul protecției consumatorilor atât din cadrul acquis-ului existent privind dreptul consumatorului;
10. consideră că, prin completarea unui IO cu un „set de instrumente”, informații mai clare vor fi disponibile privind instrumentul european, ceea ce va permite părților să își înțeleagă mai bine drepturile și să facă o alegere în cunoștință de cauză privind încheierea unui contract pe baza acestui sistem; cadrul legal va fi mai inteligibil, nu supraîncărcat;
11. consideră că toate părțile, implicate atât în tranzacții de tip B2B (între întreprinderi), cât și

B2C (între întreprinderi și consumatori), ar trebui să beneficieze de libertatea de a alege sau de a refuza IO ca alternativă la dreptul intern sau internațional (opțiune de participare) și, prin urmare, solicită Comisiei să clarifice relația vizată a unui IO cu Regulamentul Roma I și cu convențiile internaționale, inclusiv cu Convenția Organizației Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri (CVIM); consideră, cu toate acestea că este nevoie de atenție suplimentară pentru a se asigura că IO oferă protecție consumatorilor și întreprinderilor mici, având în vedere că ei reprezintă partenerul comercial mai slab și că se evită orice confuzie când se alege legislația; invită, așadar, Comisia să alăture IO informațiile suplimentare care să explice într-o manieră limpede, precisă și într-un limbaj ușor de înțeles care sunt drepturile consumatorilor și că aceste drepturi vor fi respectate, pentru a crește gradul de încredere în IO și pentru a le permite să aleagă în cunoștință de cauză dacă doresc să încheie un contract având la bază această alternativă;

12. consideră că un IO ar genera valoare adăugată la nivel european, în special asigurând certitudine juridică prin intermediul jurisdicției Curții de Justiție, punând imediat la dispoziție capacitățile necesare depășirii barierelor juridice și lingvistice, având în vedere că IO ar fi, în mod normal, disponibil în toate limbile UE; subliniază faptul că, în vederea unei mai bune înțelegeri a modalității de funcționare a instituțiilor europene, cetățenii europeni ar trebui să aibă oportunitatea de a consulta toate tipurile de informații cu privire la instrumentul opțional, traduse în limba lor maternă a acestora cu ajutorul unor instrumente de traducere online ușor de utilizat;
13. consideră că natura voluntară și flexibilă a unui instrument cu opțiune de acceptare reprezintă un posibil avantaj practic; cu toate acestea, invită Comisia să clarifice într-o mai mare măsură care dintre părțile contractante va deține dreptul de a alege între IO și dreptul aplicabil „în mod normal” și modalitatea în care Comisia intenționează să diminueze costurile de tranzacționare solicită Comisiei să includă în orice propunere pentru un IO, un mecanism de revizuire și monitorizare periodică, cu implicarea strânsă a tuturor părților vizate în vederea garantării faptului că IO este în conformitate cu acquis-ul existent, cu nevoile pieței și cu evoluțiile juridice și economice;

Domeniul de aplicare a instrumentului

14. consideră că ar trebui acoperite atât contractele dintre întreprinderi, cât și contractele dintre întreprinderi și consumatori; subliniază faptul că IO trebuie să asigure un nivel de protecție a consumatorului foarte ridicat pentru a compensa consumatorii pentru protecția de care ar putea beneficia în mod normal în conformitate cu legislația națională; ar dori mai multe informații în legătură cu modul în care s-ar putea realiza aceasta; consideră, prin urmare, că nivelul de protecție a consumatorului trebuie să fie mai mare decât nivelul minim de protecție asigurat de acquis-ul comunitar și să acopere cât mai multe norme naționale obligatorii și trebuie găsite cât mai multe soluții satisfăcătoare la problemele privind dreptul internațional privat; consideră că acest nivel crescut de protecție a consumatorului este, de asemenea, și în interesul întreprinderilor deoarece acestea vor avea de câștigat de pe urma IO în cazul în care consumatorii din cadrul tuturor statelor membre au încredere în faptul că alegerea IO nu îi va priva de protecție;

15. subliniază faptul că, în vederea credibilității și a sprijinului politic, beneficiile unui drept european al contractelor trebuie comunicate cetățenilor într-o manieră pozitivă;
16. constată faptul că ar trebui adoptate forme diferențiate de punere în aplicare a dreptului contractelor pentru contractele dintre întreprinderi (B2B) și pentru cele dintre întreprinderi și consumatori (B2C), din respect pentru tradițiile comune ale sistemelor de drept naționale, acordându-se o atenție deosebită protecției partenerilor contractuali mai vulnerabili, și anume consumatorilor;
17. atrage atenția asupra faptului că aspecte esențiale ale legislației privind protecția consumatorilor aplicate contractelor sunt deja cuprinse în diferite reglementări europene și că părți importante din acquis-ul privind protecția consumatorilor pot fi reunite în Directiva privind drepturile consumatorilor; subliniază faptul că directiva mai sus menționată ar putea asigura un corpus de lege unitar, ușor de înțeles de către consumatori și întreprinderi; prin urmare, evidențiază faptul că este important să se aștepte rezultatul negocierilor cu privire la Directiva privind drepturile consumatorilor înaintea luării oricărei hotărâri finale;
18. mai mult, luând în considerare natura specială a diferitelor contracte, în special contractele B2C și B2B, principiile naționale și internaționale primordiale în dreptul contractelor și principiul fundamental al unui grad ridicat de protecție a consumatorilor, consideră că practicile existente în cadrul sectorului și principiul libertății contractuale trebuie menținute în ceea ce privește contractele B2B;
19. opinează că un drept contractual european, opțional comun ar putea constitui o îmbunătățire a eficienței pieței interne, fără a se aduce atingere legislației naționale a contractelor în cadrul statelor membre;
20. consideră că care IO ar trebui să fie disponibil ca instrument cu opțiune de acceptare în situații transfrontaliere în primă instanță și sunt necesare garanții că statele membre vor fi capabile să prevină folosire frauduloasă a IO în situații fals transfrontaliere; constată că, de asemenea, acesta ar putea fi valorificat și în situații naționale, în special printr-o serie de avantaje pe care le aduce prin simplitate și reducerea costurilor, în special pentru sectorul IMM-urilor; avantajele simplității și reducerii costurilor, în special pentru sectorul IMM-urilor; consideră, cu toate acestea, cu fermitate că decizia privind orice astfel de aplicare națională a IO aparține statelor membre; consideră, în continuare, că efectele unui instrument național cu opțiune de acceptare asupra corpusurilor legislative interne din domeniul dreptului contractelor merită o analiză specifică;
21. recunoaște faptul că, în cadrul tranzacțiilor transfrontaliere, contractele de comerț electronic sau de vânzări la distanță reprezintă o parte importantă; consideră că, în timp ce IO nu ar trebui limitat la aceste tipuri de tranzacții, ar putea fi introduse alte limite când se aplică IO în prima instanță și până când a fost adunată suficiente informații în legătură cu aplicarea acestuia;
22. subliniază importanța deosebită a facilitării comerțului electronic în interiorul UE, dat fiind că acesta este subdezvoltat și consideră că este necesar să se evalueze dacă sistemele naționale de drept al contractelor diferite ar putea reprezenta obstacole în calea dezvoltării acestui sector care este considerat, pe bună dreptate, de către întreprinderi și consumatori ca fiind un potențial motor de creștere în viitor;

23. consideră că domeniul de aplicare a unui „set de instrumente” ar putea fi destul de extins, iar orice IO ar trebui limitat la aspectele esențiale ale dreptului contractual; consideră că „un set de instrumente” ar trebui să rămână compatibil cu IO și că, printre „instrumentele” acestuia, să se numere și concepte din diversele tradiții juridice din cadrul UE, inclusiv norme suplimentare provenite din, inter alia, proiectul de cadru comun de referință academic (PCCR)¹ și din „Principes contractuels communs” (principiile contractuale comune) și „Terminologie contractuelle commune” (terminologia contractuală comună)²; iar recomandările acestuia cu privire la dreptul contractual al consumatorilor ar trebui să se bazeze pe un nivel de protecție cu adevărat ridicat;
24. solicită Comisiei și grupului de experți să clarifice aspectele considerate ca fiind fundamentale cu privire la dreptul contractual;
25. remarcă beneficiile unui IO ce conține dispoziții specifice pentru cele mai frecvente tipuri de contracte, în special pentru cele de vânzare de bunuri și de prestare de servicii; reiterează apelul recent de a include contractele de asigurări în domeniul de aplicare a IO, considerând că un astfel de instrument ar putea fi deosebit de util pentru contractele de asigurări la scară mică; subliniază faptul că, în domeniul dreptului privind contractele de asigurări, au fost deja derulate activități preliminare pe baza principiilor dreptului european al asigurărilor (PEICL), care ar trebui integrate într-un corpus de legislație europeană privind contractele și ar trebui revizuite și continuate; îndeamnă totuși la prudență în ceea ce privește includerea serviciilor financiare în domeniul de aplicare al oricărui instrument de drept contractual propus la acest stadiu și solicită Comisiei să înființeze un grup specific de experți intraservicii pentru orice lucrări pregătitoare vor fi necesare pe viitor în domeniul serviciilor financiare, pentru a se asigura că orice viitor instrument de drept ține seama de posibilele particularități ale sectorului serviciilor financiare și de orice ale inițiative în domeniu ale altor departamente ale Comisiei, precum și să implice Parlamentul European încă de la primele etape;
26. subliniază punerea în discuție a unor aspecte specifice în legătură cu care un IO ar putea fi benefic, de exemplu drepturile digitale și proprietatea efectivă; consideră că, pe de altă parte, ar fi necesară excluderea anumitor tipuri de contracte de drept public complexe; solicită grupului de experți să analizeze posibilitatea de a include contractele în domeniul drepturilor de autor în vederea îmbunătățirii poziției autorilor care deseori reprezintă partea slabă din cadrul relației contractuale;
27. consideră că IO ar trebui să fie compatibil cu *acquis-ul* existent în ceea ce privește dreptul contractual;
28. reamintește faptul că există încă multe întrebări la care se așteaptă răspunsuri și multe probleme care trebuie rezolvate în ceea ce privește dreptul contractual european ; solicită Comisiei să ia în considerare jurisprudența, convențiile internaționale privind vânzările de bunuri precum CVIM și impactul asupra Directivei privind drepturile consumatorilor; subliniază importanța armonizării dreptului contractual în cadrul UE, ținând seama de

¹ Von Bar, Clive, Schulte-Nölke et al. (eds.), Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law – Draft Common Frame of Reference (DCFR) (Principii, definiții și modele de norme de drept privat european. Proiect de cadru comun de referință), 2008.

² B. Fauvarque-Cosson, D. Mazeaud (dir.), colecția „Droit privé comparé et européen”, volumele 6 și 7, 2008.

reglementările naționale relevante, care asigură un nivel ridicat de protecție în cazul contractelor B2C;

Aplicarea în practică a unui instrument de drept european al contractelor

29. consideră că IO ar trebui elaborat într-o manieră simplă, clară și echilibrată astfel încât să permită o utilizare atractivă pentru toate părțile, îndeosebi pentru IMM-uri și consumatori;
30. consideră că, deși IO va avea drept rezultat punerea la dispoziție a unui corpus legislativ unic, va trebui totuși să asigure termeni și condiții comerciale standard care pot fi elaborate într-o formă simplă și cuprinzătoare, gata de difuzare pentru întreprinderi, mai ales pentru IMM-uri, și cu sistem de susținere care să asigure încrederea consumatorului; constată că termenii și condițiile standard ale contractelor elaborate pe baza unui IO ar furniza o certitudine juridică mai mare decât termenii standard existenți la nivelul UE în temeiul legislației naționale care ar crește posibilitatea unor interpretări diferite la nivel național;
31. reamintește faptul că activitatea continuă cu privire la sistemele transfrontaliere de soluționare alternativă a litigiilor (SAL), care este rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor în special pentru IMM-uri și consumatori, rămâne o prioritate, dar subliniază că, dacă părțile folosesc un corpus legislativ furnizat de un IO, sistemele SAL vor fi simplificate și mai mult; solicită Comisiei să ia în considerare sinergiile atunci când înaintează o propunere; constată că grupul de lucru UNCITRAL în domeniul soluționării online a litigiilor și-a manifestat, de asemenea, interesul față de un IO ca modalitate de facilitare a SAL¹ și, prin urmare, recomandă Comisiei să continue dezvoltările în cadrul celorlalte organisme internaționale;
32. sugerează că o îmbunătățire a funcționării și eficacității sistemelor transfrontaliere de despăgubire ar putea fi facilitată în continuare printr-o legătură directă între IO și procedura europeană de somație de plată și procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă; apreciază că ar trebui creată o scrisoare electronică de punere în întârziere, pentru a ajuta societățile să-și apere drepturile, îndeosebi în domeniul proprietății intelectuale și în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă;
33. observă îngrijorarea potrivit căreia, uneori, consumatorii cred că pot alege în ceea ce privește termenii contractuali și se confruntă cu o situație în care nu pot decât să accepte sau să refuze oferta prezentată; consideră în mod ferm că un IO împreună cu „un set de instrumente” și un set de termeni și condiții standard, traduse în toate limbile vor încuraja participanți noi în cadrul piețelor la nivelul UE, consolidând astfel concurența și extinzând gama de opțiuni aflate la dispoziția consumatorilor;
34. subliniază faptul că, deși testul definitiv pentru fiecare instrument în formă finală este chiar piața internă, trebuie stabilit, în prealabil, faptul că inițiativa reprezintă valoare adăugată pentru consumatori și nu va complica tranzacțiile transfrontaliere nici pentru aceștia, nici pentru întreprinderi; subliniază necesitatea de a pune la dispoziția tuturor părților interesate sau potențial interesate (inclusiv instanțelor naționale) dispozițiile

¹ Comisia Națiunilor Unite privind raportul legat de Dreptul Comercial Internațional al grupului de lucru III (soluționarea online a litigiilor) privind activitățile din cadrul celei de-a douăzeci și doua sesiune a sa (Viena, 13-17 decembrie 2010), p.8, 10.

privind furnizarea de informații adecvate referitoare la existența și modul de funcționare a acestuia;

35. constată că, în ceea ce privește obiectivul unui drept european al contractelor, nu trebuie ignorată importanța unei jurisdicții europene funcționale în materie civilă;
36. îndeamnă Comisia să deruleze, în colaborare cu statele membre, teste de calitate și verificări pentru a asigura dacă instrumentele propuse în materie de drept european al contractelor sunt ușor de folosit și integrează pe deplin preocupările cetățenilor, furnizând valoare adăugată pentru consumatori și întreprinderi, consolidând piața unică și facilitând comerțul transfrontalier;

Implicarea părților interesate, evaluarea impactului

37. subliniază importanța vitală a implicării părților interesate din întreaga Uniune și din diferite sectoare de activitate, inclusiv a reprezentanților profesiilor juridice și reamintește Comisiei să organizeze o consultare vastă și transparentă cu toate părțile interesate înainte de a adopta o decizie pe baza rezultatelor furnizate de grupul de experți;
38. consideră că, atât grupul de experți, cât și cel al părților interesate provin, deja, dintr-un mediu sectorial și geografic variat; este de părere că, odată ce etapa de consultare se va încheia, iar procedura legislativă ca atare, care ar trebui să fie cât mai incluzivă și mai transparentă posibil, va fi lansată, contribuțiile părților interesate vor deveni din ce în ce mai importante;
39. reamintește, în conformitate cu principiile unei mai bune legiferări, că sunt necesare o evaluare cuprinzătoare și extinsă a impactului, o analiză a diferitelor opțiuni de politică, inclusiv aceea de a nu lua nicio măsură la nivelul Uniunii, precum și o axare atât pe aspectele practice, cât și pe posibilele consecințe pentru IMM-uri și consumatori, efectele posibile asupra competiției neechitabile pe piața internă, reliefând impactul fiecărei soluții atât asupra acquis-ului comunitar, cât și asupra sistemelor juridice naționale;
40. consideră că, până la realizarea evaluării de impact, deși armonizarea la nivelul UE a practicilor din dreptul contractelor ar fi o modalitate eficientă de a asigura convergența și condiții concurențiale mai echitabile, totuși, date fiind dificultățile în armonizarea sistemelor juridice, nu doar ale statelor membre, ci și ale regiunilor cu competențe legislative în acest domeniu, un instrument opțional (IO) ar putea fi o soluție mai fezabilă, atâta timp cât oferă valoare adăugată atât pentru consumatori, cât și pentru întreprinderi;
41. insistă cu privire la faptul că Parlamentul ar trebui să fie consultat și implicat în cadrul procedurii legislative ordinare cu privire la orice viitor IO prezentat de Comisia Europeană, iar orice IO propus să fie analizat și modificat în temeiul acelei proceduri;

o

o o
42. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

I. Context

Dreptul contractelor stabilește și organizează tranzacții pe piața internă, capacitatea sa de a împiedica și facilita aceste tranzacții fiind, prin urmare, evidentă. Alegerea căii corecte de urmat în domeniul dreptului contractelor poate contribui semnificativ la îmbunătățirea funcționării pieței interne și la deschiderea potențialului său deplin pentru întreprinderi, în special pentru IMM-uri, și pentru consumatori.

Posibilele avantaje pe care le-ar reprezenta dreptul european al contractelor pentru piața internă au fost discutate în cadru interinstituțional, dar și cu publicul larg timp de mulți ani; Parlamentul însuși s-a pronunțat pentru prima dată cu privire la această chestiune în anul 1989. Comisia a extins dezbaterile, publicând comunicarea sa din anul 2001, axându-se pe posibilele divergențe care pot apărea pe piața internă în ceea ce privește dreptul contractelor și pe opțiunile posibile de acțiune. În lumina răspunsurilor la această consultare, Comisia a publicat în 2003 un plan de acțiune, propunând, printre altele, elaborarea unui cadru comun de referință, ce conține definiții, principii comune și norme-model, în vederea îmbunătățirii calității și a coerenței dreptului european al contractelor. Într-o comunicare ulterioară, din 2004, Comisia a stabilit un plan de monitorizare a planului de acțiune și a propus, de asemenea, revizuirea acquis-ului comunitar în acest domeniu, înaintând, în anul 2008, o propunere de directivă privind drepturile consumatorilor. În ceea ce privește dreptul european al contractelor și cadrul comun de referință, Comisia a întocmit două rapoarte cu privire la progresele înregistrate în acest domeniu și, din nou, a propus o serie de acțiuni care să fie adoptate sub forma unei Cărți verzi în acest domeniu.

Merită supus atenției faptul că Parlamentul, în diversele sale rezoluții pe această temă, a recunoscut, în mod repetat, beneficiile pe care un cadru îmbunătățit al dreptului contractelor le are pe piața internă, a salutat și susținut în continuare ideea unui cadru comun de referință și a insistat ca el, Parlamentul, și părțile interesate vizate să se implice îndeaproape.

Raportul vizează să răspundă recentei Cărți verzi a Comisiei privind dreptul european al contractelor și să stabilească prioritățile Parlamentului în aceste domenii.

II. Dovezi

Dat fiind faptul că orice inițiativă în domeniul dreptului contractual va trebui să răspundă îndeaproape nevoilor și îngrijorărilor actuale ale întreprinderilor și consumatorilor, raportarea consideră că orice raționament în acest domeniu trebuie bazat pe dovezi practice legate de situația curentă în dreptul contractelor și de dificultățile cu care se confruntă întreprinderile și consumatorii, în special la nivelul tranzacțiilor transfrontaliere.

Prin urmare, raportul face referire la mai multe seturi de date recente:

- Federația întreprinderilor mici din Regatul Unit a calculat, în documentul său de poziție privind regulamentul Roma I, 2007, că, pentru a intra pe piața comerțului electronic dintr-un stat membru, o întreprindere trebuie să plătească o sumă de 15 000 de euro care include onorariile ale avocaților, costurile de traducere și costurile legate de punerea în aplicare.

- Pentru Flash Eurobarometru nr. 224, 2008, privind „Atitudinile întreprinderilor față de vânzările transfrontaliere și protecția consumatorilor”, potrivit informațiilor furnizate, un total de 7 282 de directori din 27 de state membre și din Norvegia au fost intervievați în intervalul 30 ianuarie 2008 - 7 februarie 2008. Printre constatările cele mai importante, se numără rezultatele următoare (constatări importante, p. 4):

- trei sferturi dintre comercianții cu amănuntul din UE vând numai pe piețele interne; în plus, întreprinderile cu cele mai mari șanse de a se implica în vânzări cu amănuntul la nivel transfrontalier sunt întreprinderile mijlocii și cele de nivel mediu-mare;
- costurile percepute pentru respectarea diferitelor legi naționale care reglementează tranzacțiile cu consumatorii au fost considerate de 60 % dintre comercianții cu amănuntul ca fiind un obstacol care cauzează îngrijorare;
- s-a constatat mai departe că 46 % dintre comercianții cu amănuntul sunt de acord cu faptul că, dacă dispozițiile legilor care reglementează tranzacțiile cu consumatorii ar fi armonizate în întreaga Uniune, vânzările lor transfrontaliere ar spori. 41 % dintre aceștia au declarat că nivelul de vânzări transfrontaliere nu s-ar modifica. În plus, deși 75 % dintre aceștia nu efectuează, în prezent, vânzări transfrontaliere, numai 41 % declară că nu ar continua să facă acest lucru, dacă reglementările ar fi armonizate.

- dovezile preluate din Comunicarea Comisiei din 22 octombrie 2009 privind comerțul electronic transfrontalier dintre întreprinderi și consumatori în Uniunea Europeană (COM(2009)0557), se bazează, potrivit informațiilor din această comunicare, pe următorul context: persoanele care au participat la test, localizate în toate statele membre, au fost instruite să caute o listă de 100 de produse populare pe internet și să înregistreze prețul total al acestora, toate cheltuielile de livrare și costurile incluse. Au fost comparate ofertele naționale și transfrontaliere, acolo unde au existat. De asemenea, au fost înregistrate date privind disponibilitatea produselor și posibilitatea de a încheia tranzacția. Acestea sunt unele dintre rezultatele obținute:

- Compararea prețurilor: în 13 dintre cele 27 de state membre ale UE (Portugalia, Italia, Slovenia, Spania, Danemarca, România, Letonia, Grecia, Estonia, Finlanda, Ungaria, Cipru, Malta), persoanele care au participat la test au putut găsi o ofertă transfrontalieră cu cel puțin 10 % mai ieftină decât cea mai bună ofertă națională pentru cel puțin jumătate dintre toate produsele căutate, (COM (2009)0557, p. 3);
- Accesul la produse: în cadrul exercițiului descris mai sus, persoanele care au participat la teste în Cipru, Malta și Luxemburg, dar și în Lituania, Letonia, Irlanda, Belgia, Estonia, Portugalia și Finlanda, nu au putut găsi oferte naționale online pentru cel puțin jumătate dintre cele 100 de produse căutate (COM (2009)0557, p. 4);
- Eșecul tranzacțiilor online: în cadrul celor 10 964 de teste transfrontaliere derulate, în medie, numai în 39 % din cazuri a fost posibilă comandarea unui produs într-un magazin online care nu era situat în țara în care se afla consumatorul; 61 % din totalul comenzilor au eșuat fie în urma refuzului comercianților de a livra în țara consumatorului, fie din alte motive.

Raportoarea consideră că aceste date pot justifica faptul că diferențele la nivelul dreptului contractelor descurajează întreprinderile, în special IMM-urile, în ceea ce privește angajarea în activități comerciale transfrontaliere și le împiedică să beneficieze de posibilitățile și câștigurile oferite de piața internă. De asemenea, acestea confirmă faptul că consumatorii sunt dezavantajați datorită alegerii limitate la nivelul produselor, de prețurile mai mari și de calitatea inferioară datorate slabei concurențe transfrontaliere; consumatorilor li se poate chiar refuza accesul la toate ofertele transfrontaliere.

III. Structura raportului

Raportul se articulează în jurul a patru secțiuni: în prima și cea de a doua secțiune, raportul furnizează răspunsuri la întrebările adresate de Comisie în cartea sa verde; în cea de a treia și a patra secțiune, raportul abordează aspecte pe care raportoarea le consideră a fi de o importanță specifică, în special aspecte legate de punerea în practică a unui instrument de drept european al contractelor și chestiuni referitoare la implicarea părților interesate și evaluarea impactului.

Natura juridică a instrumentului de drept european al contractelor

Raportoarea consideră că trebuie favorizată opțiunea înființării unui instrument opțional (IO) pentru dreptul european al contractelor în temeiul unui regulament (opțiunea 4). Aceasta ar putea fi suplimentată cu un „set de instrumente” pentru Comisie și legiuitor (opțiunea 2), care ar trebui puse în aplicare printr-un acord interinstituțional. Raportoarea consideră că un set de instrumente prezintă avantajul unei creări destul de rapide; ar putea fi introdus printr-o abordare treptată și ar putea fi pus mai întâi la dispoziția Comisiei odată cu propunerea legislației pertinente pentru dreptul contractelor și, ulterior, într-o a doua etapă, după încheierea acordului interinstituțional, ar putea fi transmis Parlamentului și Consiliului cu ocazia legiferării în acest domeniu. Viteza cu care un „set de instrumente” ar putea fi elaborat ar asigura un prim test pe teren al elementelor individuale ale CCR și o primă jurisprudență, pregătind, astfel, contextul juridic în temeiul căruia va funcționa un IO.

Raportoarea consideră ca fiind un avantaj evident al IO faptul că acesta va asigura certitudine juridică în temeiul jurisdicției Curții de Justiție, precum și pluralitate lingvistică, de exemplu în comparație cu seturile internaționale de norme, precum Convenția de la Viena asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri (CVIM) sau principiile UNIDROIT privind contractele comerciale internaționale. Raportoarea consideră, în mod special, că este avantajos faptul că un IO va extinde gama de alegeri ale părților și că acesta va prezenta avantaje în cazul în care părțile îl vor percepe ca fiind atractiv și îl vor alege. Dacă nu este ales, nu va crea prejudicii. În continuare, raportoarea este de părere că un mecanism de monitorizare și revizuire va avea o importanță crucială pentru a asigura că IO corespunde nevoilor de pe piață și evoluțiilor economice și juridice.

Domeniul de aplicare a instrumentului

Raportoarea consideră că un IO ar trebui să acopere atât contractele dintre întreprinderi, cât și contractele dintre întreprinderi și consumatori. Aceasta crede că nivelul de protecție a consumatorului ar trebui să fie ridicat pentru a asigura efectele anticipate pe piața internă.

În plus, ea este de părere că un IO ar putea fi disponibil ca instrument cu opțiune de acceptare

atât în situații transfrontaliere, cât și naționale, dar dorește o analiză integrală a modului în care un IO disponibil pentru tranzacții naționale ar putea afecta evoluția dreptului național al contractelor. O astfel de analiză ar putea fi efectuată în cadrul evaluării impactului care va trebui să însoțească propunerea oricărui instrument de drept al contractelor.

Raportoarea ia act de faptul că există opinii prin care se dorește limitarea unui viitor instrument de drept al contractelor la comerțul electronic sau la vânzarea la distanță și recunoaște faptul că astfel de contracte ar reprezenta unul dintre principalele domenii de aplicare a viitorului instrument, dar nu dorește să creeze o diferențiere artificială între tranzacțiile „virtuale”/la distanță și tranzacțiile efectuate față în față și, prin urmare, nu favorizează limitarea domeniului de aplicare a unui IO în acest sens.

În ceea ce privește domeniul de aplicare material al instrumentului, raportora consideră că ar trebui să se axeze pe aspectele esențiale ale dreptului contractelor.

În ceea ce privește acoperirea tipurilor specifice de contracte, raportora este de părere că dispozițiile privind vânzările de mărfuri merită prioritate, precum și contractele de servicii. În continuare, dorește să reamintească faptul că Parlamentul a subliniat deja, în rezoluția sa din 2 septembrie 2003, că un instrument cu opțiune de acceptare în domeniul contractelor cu consumatorii și al contractelor de asigurări ar trebui să fie o prioritate, și observă avantaje pentru un IO mai ales în ceea ce privește contractele de asigurări la scară mică. În plus, raportora este interesată de explorarea oportunităților pe care le poate oferi un IO în ceea ce privește drepturile digitale și proprietatea efectivă, aspecte care au fost ridicate în cadrul dezbaterilor în curs. Pe de altă parte, raportora consideră că este nevoie să se definească cu claritate limitele privind tipurile de contracte incluse. De exemplu, ar trebui să fie clar că acele contracte complexe de drept public sau anumite contracte la scară largă în domeniul achizițiilor publice nu intră sub incidența unui IO.

Aplicarea în practică a unui instrument de drept european al contractelor

În această secțiune, raportora ridică o serie de chestiuni care par importante pentru aplicarea practică a unui IO.

Mai presus de toate, raportora subliniază că simplitatea și disponibilitatea în utilizare ar trebui să fie un obiectiv-cheie. În plus, un IO va trebui luat în considerare în contextul termenilor și condițiilor standard și va fi esențial pentru cei care doresc să folosească IO, în special pentru IMM-uri, ca seturi simple și cuprinzătoare de norme standard să fie puse la dispoziție. Dacă s-ar pune în aplicare un sistem de certificare, acesta ar asigura o mai mare încredere a consumatorului.

În continuare, raportora este de părere că ar trebui să se aibă în vedere sinergiile cu SAL și, de asemenea, cu procedura europeană de somație de plată și cu procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă.

În cele din urmă, raportora subliniază faptul că IO va deschide posibilități de alegere pentru consumatori.

Implicarea părților interesate, evaluarea impactului

Raportoarea reamintește faptul că implicarea amplă și echilibrată a părților interesate are o importanță crucială. Aceasta recunoaște că metoda actuală de lucru a Comisiei, care implică un grup de experți și un grup de părți interesate, asigură deja participarea părților interesate, dar crede că este important să se sublinieze faptul că procesul nu a ieșit, încă, din etapa de consultare, iar procedura legislativă ca atare nu a început; implicarea părților interesate va fi deosebit de importantă pe durata procedurii legislative, al cărei caracter incluziv și transparent va trebui asigurat prin toate mijloacele disponibile.

În cele din urmă, raportarea subliniază importanța unei evaluări ample și variate a impactului, explorând o gamă largă de opțiuni de politică și axându-se pe chestiuni practice, importante pentru funcționarea unui IO.

22.3.2011

AVIZ AL COMISIEI PENTRU PIAȚA INTERNĂ ȘI PROTECȚIA CONSUMATORILOR

destinat Comisiei pentru afaceri juridice

referitor la opțiunile de politică în perspectiva unui drept european al contractelor pentru consumatori și întreprinderi
(2011/2013(INI))

Raportor pentru aviz: Hans-Peter Mayer

(*) Procedura comisiilor asociate – articolul 50 din Regulamentul de procedură

SUGESTII

Comisia pentru piața internă și protecția consumatorilor recomandă Comisiei pentru afaceri juridice, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

- A. întrucât sunt necesare mai multe analize pentru a înțelege în continuare de ce piața internă rămâne fragmentată și care este cea mai bună modalitate de soluționare a acestor probleme, inclusiv de asigurare a punerii în aplicare a legislației existente;
- B. întrucât unele dintre cele mai evidente obstacole cu care se confruntă consumatorii și IMM-urile în cadrul pieței unice sunt complexitatea relațiilor contractuale, termenii și condițiile abuzive din contracte, informații neadecvate și insuficiente și procedurile ineficiente și de lungă durată;
- C. întrucât printr-un drept comun european în materie de contracte ar avea de câștigat consumatorii, acesta contribuind, în special, la asigurarea unor schimburi comerciale transfrontaliere mai numeroase și mai ușor accesibile în cadrul pieței interne;
- D. întrucât Comisia a prezentat în cartea sa verde¹ numeroase opțiuni privind un instrument de drept european al contractelor care ar putea ajuta la extinderea spiritului antreprenorial și la consolidarea încrederii cetățenilor în piața unică;

¹ COM(2010)0348 final.

- E. întrucât negocierile având ca temă Directiva privind drepturile consumatorilor² au evidențiat dificultățile și limitele abordării armonizării în domeniul legislației privind protecția consumatorilor aplicată contractelor, fără a compromite angajamentul comun pentru un standard înalt de protecție a consumatorilor în Europa;
- F. întrucât orice produs final al acestui proces din domeniul dreptului european al contractelor trebuie să fie realist, fezabil, proporționat și bine analizat înainte de a fi modificat, dacă este cazul, și adoptat oficial de către colegiitorii europeni,
1. salută dezbaterile publice referitoare la cartea verde și îndeamnă departamentele competente ale Comisiei să efectueze o analiză temeinică a rezultatului acestei consultări; solicită Comisiei Europene să asigure o evaluare detaliată a impactului pentru toate opțiunile propuse, luând în considerare mai ales evaluarea nevoilor actuale ale actorilor economici, a costurilor suportate, precum și a valorii adăugate a fiecărei opțiuni;
 2. îndeamnă Comisia să efectueze o evaluare aprofundată a impactului pentru opțiunea considerată cea mai adecvată; consideră că această evaluare de impact ar trebui să includă, printre altele, identificarea celui mai adecvat temei juridic, impacturile de ordin social și economic, compatibilitatea cu dreptul UE, internațional și privat existent, posibile sisteme de arbitraj în caz de conflict între consumatori și întreprinderi privind alegerea și aplicarea instrumentului opțional și nivelul de valoare adăugată al unui astfel de instrument opțional pentru consumatori și întreprinderi; consideră că această evaluare de impact ar trebui finalizată și că problemele ar trebui soluționate înaintea demarării activităților privind opțiunea de politică aleasă;
 3. subliniază importanța economică a IMM-urilor și a întreprinderilor care desfășoară activități de producție în domeniul artizanatului în economia europeană; insistă, prin urmare, asupra nevoii de a asigura că principiul „gândeți mai întâi la scară mică”, promovat în Actul privind întreprinderile mici, este pus în aplicare în mod corespunzător și considerat drept o prioritate în dezbaterile referitoare la inițiativele UE privind dreptul contractelor;
 4. consideră că dezvoltarea unei combinații dintre un drept european al contractelor facultativ și un „set de instrumente” ar putea fi un câștig important pentru o mai bună funcționare a pieței interne și că Parlamentul și Consiliul ar trebui să fie responsabile, în ultimă instanță, pentru forma juridică și sfera de cuprindere ale acesteia; subliniază că aplicarea unui drept european al contractelor facultativ ar trebui să vizeze includerea contractelor de vânzare și comerț electronic, iar setul de instrumente ar trebui să funcționeze prin utilizarea de definiții generale pentru a facilita încheierea altor tipuri de contracte; reamintește faptul că există multe alte obstacole practice pentru schimburile comerciale transfrontaliere, inclusiv limba, costurile de livrare, preferințele consumatorilor și cultura, care nu pot fi soluționate prin intermediul dreptului privind contractele;
 5. îndeamnă Comisia să deruleze, în colaborare cu statele membre, teste de calitate și verificări pentru a asigura dacă instrumentele propuse în materie de drept european al

² COM(2010)0614.

contractelor sunt ușor de folosit și integrează pe deplin preocupările cetățenilor, furnizând valoare adăugată pentru consumatori și întreprinderi, consolidând piața unică și facilitând comerțul transfrontalier;

6. solicită Comisiei, în legătură cu inițiativa privind un drept european al contractelor, să examineze anumite dificultăți cu care se confruntă consumatorii și întreprinderile în cadrul schimburilor comerciale transfrontaliere, în special al celor referitoare la investiții, plăți, livrare, obstacole create de limbă, despăgubiri și diferențe în ceea ce privește tradițiile juridice, administrative și culturale;
7. consideră că, dacă un astfel de instrument juridic opțional în materie de drept al contractelor este instituit la nivel european, ar trebui să constituie un sistem suplimentar, alternativ și autonom pentru contractele transfrontaliere, pe care consumatorii și întreprinderile ar putea să îl aleagă în locul legislației naționale aplicabile; consideră că statelor membre le-ar putea fi acordată alternativa aplicării acestuia și contractelor încheiate în conformitate cu dreptul intern;
8. opinează că un drept comun european în materie de contracte ar putea constitui o îmbunătățire a eficienței pieței interne, fără a se aduce atingere legislației naționale a contractelor în cadrul statelor membre;
9. consideră că trebuie să se analizeze în continuare dacă temeiul juridic adecvat pentru un instrument de reglementare a contractelor dintre întreprinderi (B2B) și a celor dintre întreprinderi și consumatori (B2C) este prevăzut la articolele 114 și 169 sau 352 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
10. constată faptul că ar trebui adoptate forme diferențiate de punere în aplicare a dreptului contractelor pentru contractele dintre întreprinderi (B2B) și pentru cele dintre întreprinderi și consumatori (B2C), din respect pentru tradițiile comune ale sistemelor de drept naționale, acordându-se o atenție deosebită protecției partenerilor contractuali mai vulnerabili, și anume consumatorilor;
11. reamintește faptul că există încă multe întrebări la care se așteaptă răspunsuri și multe probleme care trebuie rezolvate în ceea ce privește dreptul european al contractelor; solicită Comisiei să ia în considerare jurisprudența, convențiile internaționale privind vânzările de bunuri precum CVIM și impactul asupra Directivei privind drepturile consumatorilor; subliniază importanța armonizării dreptului contractelor în cadrul UE, ținând seama de reglementările naționale relevante, care asigură un nivel ridicat de protecție în cazul contractelor B2C;
12. subliniază importanța deosebită a facilitării comerțului electronic în interiorul UE, dat fiind că acesta este subdezvoltat și consideră că este necesar să se evalueze dacă sistemele naționale de drept al contractelor diferite ar putea reprezenta obstacole în calea dezvoltării acestui sector care este considerat, pe bună dreptate, de către întreprinderi și consumatori ca fiind un potențial motor de creștere în viitor;
13. atrage atenția asupra faptului că aspecte esențiale ale legislației privind protecția consumatorilor aplicate contractelor sunt deja cuprinse în diferite reglementări europene și că părți importante din acquis-ul privind protecția consumatorilor pot fi reunite în

Directiva privind drepturile consumatorilor; subliniază faptul că directiva mai sus menționată ar putea asigura un corpus de lege unitar, ușor de înțeles de către consumatori și întreprinderi; prin urmare, evidențiază faptul că este important să se aștepte rezultatul negocierilor cu privire la Directiva privind drepturile consumatorilor înaintea formulării de recomandări;

14. subliniază faptul că, în domeniul dreptului privind contractele de asigurări, au fost deja derulate activități preliminare pe baza principiilor dreptului european al asigurărilor (PEICL), care ar trebui integrate într-un corpus de legislație europeană privind contractele și ar trebui revizuite și continuate;
15. mai mult, luând în considerare natura specială a diferitelor contracte, în special contractele B2C și B2B, principiile naționale și internaționale primordiale în dreptul contractelor și principiul fundamental al unui grad ridicat de protecție a consumatorilor, consideră că practicile existente în cadrul sectorului și principiul libertății contractuale trebuie menținute în ceea ce privește contractele B2B;
16. își exprimă convingerea că orice inițiativă în domeniul dreptului european al contractelor ar trebui modelată într-o manieră echilibrată, astfel încât să fie simplă, clară, transparentă, ușor de utilizat și să nu conțină termeni juridici echivoci pentru a putea fi înțeleasă în special de către consumatorii europeni, fiind în același timp necesară respectarea posibilelor interese ale ambilor (sau ale mai multor) parteneri ai unui contract;
17. atrage atenția asupra faptului că, pentru consumatori, aceasta ar constitui o povară suplimentară și că, pentru a face o alegere în cunoștință de cauză, este necesară cunoașterea a două seturi de legislație în domeniul contractelor; dacă nu se aduc explicații simple, cu puncte forte și puncte slabe ale ambelor opțiuni prezentate, nu va fi posibil pentru consumatori să facă o alegere veritabilă;
18. susține faptul că informațiile necesare privind disponibilitatea și respectarea drepturilor contractuale ale consumatorilor, în special în cadrul schimburilor comerciale transfrontaliere, nu sunt puse la dispoziția consumatorilor; invită Comisia să consolideze un mecanism de informare ușor de accesat și de utilizat, care va explica în mod clar modalitatea de funcționare a dreptului contractelor în statele membre și, mai ales, beneficiile oferite de acesta cetățenilor, consumatorilor și IMM-urilor;
19. consideră că orice inițiativă privind dreptul european al contractelor în domeniul B2C trebuie să prevadă un nivel înalt de protecție a consumatorului, iar în cazul în care statele membre asigură, totuși, un grad ridicat de protecție a consumatorului, consumatorii nu ar trebui să fie privați de accesul la această protecție;
20. subliniază faptul că, deși testul definitiv pentru fiecare instrument în formă finală este chiar piața internă, trebuie stabilit, în prealabil, faptul că inițiativa reprezintă valoare adăugată pentru consumatori și nu va complica tranzacțiile transfrontaliere nici pentru aceștia, nici pentru întreprinderi; subliniază necesitatea de a pune la dispoziția tuturor părților interesate sau potențial interesate (inclusiv instanțelor naționale) dispozițiile privind furnizarea de informații adecvate referitoare la existența și modul de funcționare a acestuia.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	22.3.2011
Rezultatul votului final	+ : 20 - : 3 0 : 13
Membri titulari prezenți la votul final	Pablos Arias Echeverría, Adam Bielan, Cristian Silviu Bușoi, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia De Campos, Jürgen Creutzmann, Christian Engström, Evelyne Gebhardt, Iliana Ivanova, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Eija-Riitta Korhola, Edvard Kožušník, Kurt Lechner, Toine Manders, Gianni Pittella, Mitro Repo, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Matteo Salvini, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Kyriacos Triantaphyllides, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Membri supleanți prezenți la votul final	Damien Abad, Cornelis de Jong, Ashley Fox, Constance Le Grip, Pier Antonio Panzeri, Antonyia Parvanova, Sylvana Rapti, Amalia Sartori
Membri supleanți (articolul 187 alineatul (2)) prezenți la votul final	Michael Gahler

23.3.2011

AVIZ AL COMISIEI PENTRU AFACERI ECONOMICE ȘI MONETARE

destinat Comisiei pentru afaceri juridice

referitor la opțiunile de politică în perspectiva unui drept european al contractelor pentru consumatori și întreprinderi
(2011/2013(INI))

Raportoare pentru aviz: Sirpa Pietikäinen

SUGESTII

Comisia pentru afaceri economice și monetare recomandă Comisiei pentru afaceri juridice, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. sprijină acțiunile menite să înlăture obstacolele care stau în calea tranzacțiilor transfrontaliere din cadrul pieței interne și consideră că, alături de alte măsuri, proiectul care vizează elaborarea unui drept european al contractelor ar putea fi util pentru fructificarea întregului potențial al pieței interne, aducând beneficii substanțiale din punct de vedere economic și în ceea ce privește ocuparea forței de muncă;
2. insistă ca Comisia să realizeze o evaluare de impact, care să ofere o bază faptică pentru a se putea evalua costurile punerii în aplicare a unui instrument de drept al contractelor, precum și dacă armonizarea dreptului european al contractelor ar aduce într-adevăr o valoare adăugată pentru întreprinderi, în special pentru IMM-uri, și pentru consumatori;
3. îndeamnă Comisia să studieze, în cadrul evaluării de impact, în ce măsură instrumentul de drept al contractelor va aduce beneficii întreprinderilor, având în vedere celelalte obstacole cu care se confruntă IMM-urile pe piața internă și care pot avea un impact mai direct și mai semnificativ asupra acestora, și să ia în considerare abordări alternative pentru înlăturarea acestor obstacole;
4. consideră că, până la realizarea evaluării de impact, deși armonizarea la nivelul UE a practicilor din dreptul contractelor ar fi o modalitate eficientă de a asigura convergența și condiții concurențiale mai echitabile, totuși, date fiind dificultățile în armonizarea

sistemelor juridice, nu doar ale statelor membre, ci și ale regiunilor cu competențe legislative în acest domeniu, un instrument opțional ar putea fi o soluție mai fezabilă, atâta timp cât oferă valoare adăugată atât pentru consumatori, cât și pentru întreprinderi;

5. consideră că un astfel de instrument ar trebui să se bazeze pe principiul *lex generalis*, conform căruia se adoptă dispoziții generale asupra cărora ar prevala însă legislația specifică de la nivel național sau comunitar, dacă astfel de legislație există și cu condiția ca această să ofere un nivel mai ridicat de protecție juridică;
6. consideră că, probabil, în funcție de rezultatele evaluării de impact, pentru a aduce valoare adăugată pentru IMM-uri, un astfel de instrument ar trebui să reglementeze atât relațiile dintre întreprinderi și consumatori, cât și relațiile dintre întreprinderi și ar trebui să aibă un domeniu de aplicare cât mai larg, pentru a reduce riscul de concurență neloială pe piața internă; în acest sens, invită Comisia să abordeze în mod explicit, în evaluarea de impact, problema domeniul de aplicare necesar pentru a evita concurența neloială;
7. consideră că, oricare ar fi avantajele pe termen lung ale includerii anumitor părți bine delimitate din serviciile financiare, în această etapă, Comisia ar trebui să excludă în mod explicit serviciile financiare din domeniul de aplicare al oricărui instrument de drept al contractelor;
8. solicită Comisiei să înființeze un grup specific de experți intraservicii pentru orice lucrări pregătitoare vor fi necesare pe viitor în domeniul serviciilor financiare, pentru a se asigura că orice viitor instrument de drept ține seama de posibilele particularități ale sectorului serviciilor financiare și de orice ale inițiative în domeniu ale altor departamente ale Comisiei, precum și să implice Parlamentul European încă de la primele etape;
9. remarcă faptul că, pentru a fi acceptat și a se bucura de succes, un instrument de drept al contractelor va trebui să asigure un nivel foarte ridicat de protecție a consumatorilor, rămânând, de asemenea, coerent cu Directiva privind drepturile consumatorilor și oferind o protecție și mai mare în unele domenii;
10. solicită Comisiei să asigure un nivel ridicat de coerență între propunerea de directivă privind drepturile consumatorilor și orice instrument potențial de drept european al contractelor, așteptând rezultatul negocierilor legate de Directiva privind drepturile consumatorilor, asigurând claritatea juridică a relației dintre cele două măsuri și, de asemenea, garantând, în caz de conflict, prevalența legislației obligatorii naționale privind drepturile consumatorilor dacă aceasta oferă un nivel mai ridicat de protecție;
11. în acest sens, solicită, de asemenea, Comisiei să se asigure că instrumentul de drept european al contractelor impune redactarea contractelor într-un limbaj clar și uzual, astfel încât consumatorii să poată înțelege termenii, și să țină seama de protecția lingvistică a cetățenilor care vorbesc oricare dintre limbile oficiale ale statelor membre;
12. îndeamnă Comisia să asocieze strâns activitățile în curs legate de propunerea legislativă anunțată privind mecanismele alternative de soluționare a litigiilor de la nivelul UE cu activitățile pregătitoare desfășurate în domeniul dreptului european al contractelor, astfel încât să se asigure că un posibil viitor instrument de drept al contractelor permite accesul corespunzător la mecanismele alternative de soluționare a litigiilor.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	22.3.2011
Rezultatul votului final	+ : 42 - : 2 0 : 0
Membri titulari prezenți la votul final	Sharon Bowles, Udo Bullmann, Pascal Canfin, Rachida Dati, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Diogo Feio, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, José Manuel García-Margallo y Marfil, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Jürgen Klute, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Philippe Lamberts, Werner Langen, Astrid Lulling, Íñigo Méndez de Vigo, Sławomir Witold Nitras, Ivari Padar, Alfredo Pallone, Olle Schmidt, Edward Scicluna, Peter Simon, Peter Skinner, Theodor Dumitru Stolojan, Ivo Strejček, Marianne Thyssen, Ramon Tremosa i Balcells, Corien Wortmann-Kool
Membri supleanți prezenți la votul final	Marta Andreasen, Sophie Auconie, Lajos Bokros, David Casa, Robert Goebbels, Enrique Guerrero Salom, Carl Haglund, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Jiří Maštálka, Sylvana Rapti, Gianluca Susta

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	12.4.2011
Rezultatul votului final	+: 19 -: 2 0: 2
Membri titulari prezenți la votul final	Sebastian Valentin Bodu, Christian Engström, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Antonio López-Istúriz White, Antonio Masip Hidalgo, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Alexandra Thein, Diana Wallis, Rainer Wieland, Cecilia Wikström, Zbigniew Ziobro, Tadeusz Zwiefka
Membri supleanți prezenți la votul final	Piotr Borys, Sergio Gaetano Cofferati, Sajjad Karim, Kurt Lechner, Eva Lichtenberger, Arlene McCarthy, Angelika Niebler
Membri supleanți [articolul 187 alineatul (2)] prezenți la votul final	Claudio Morganti